

Výstavy časopisu Živa

V prosinci 2008 v Praze a v lednu 2009 v Brně proběhla v knihkupectvích Academia výstava Kvetoucí hory – fotografie Josefa Ruska z Tatranského národního parku. J. Rusek zde již od r. 1959 provádí výzkum na trvalých studijních plochách. Jako půdní biolog se zajímá o mikrostrukturu půd, složení půdní mezofauny a sukcesi. Zjistil závažné změny v horských ekosystémech ovlivněných kyselými srážkami a globálními změnami klimatu. Při svých terénních výzkumech dokumentuje i vývoj vegetace.

Botanik v tropickém lese je název výstavy fotografií Jana Jeníka (v únoru 2009 v Praze, v březnu v Brně a v průběhu léta v Botanické zahradě Liberec). Tropické lesy se českým odborníkům dařilo soustavně studovat jen výjimečně. Jan Jeník působil v 60. letech 20. stol. na univerzitách v tropické Africe, kde se jako lesník a botanik zajímal hlavně o stavbu, růst i vývoj stromů, zejména o jejich kořeny v půdě, vodě i vzdušném prostoru. Po 40 letech jeho fotografie slouží jako trvalý doklad vědecky identifikovaných struktur a při dané dynamice tropických lesů i rychlých změnách africké krajiny jsou také historickým dokumentem.

1 Visutá dolinka Hvíždalka se nachází ve vápencové části území zkoumaného J. Rusekem. Kamenité půdy patří k různým typům rendzin a mají zásadité nebo neutrální pH. Oblast má silně vyvinutý krasový fenomén, povrch je zbrázděn četnými závrtvy, vyskytují se zde nejvýše položené a nejhlubší propasti na Slovensku. Zde i v sousedním Rozpadnutém Grúni jsou reliktní tundrové půdy, půdy soliflukční, ale i hlubší smolně černé rendziny. Rostlinný svět tohoto vápencového území je nesmírně bohatý a různorodý. Foto J. Rusek

2 Silenka bezlodyžná (*Silene acaulis*) vytváří na povrchu šterkovitých rendzin velké trsovité polštářky úzkých lístků a začátkem léta kvete drobnými růžovými květy, které jsou jen výjimečně tak husté jako na snímku. Foto J. Rusek

3 Odkrytý profil panenského deštného lesa v západní Africe fotografovaný záhy po vykácení velkoplošné světliny pro zemědělství. Přírodní struktura tropických porostů záhy zmizí za clonou pionýrských stromů a lián, které ruší správné vnímání deštného lesa na většině laických obrázků. Foto J. Jeník

4 Vzdušné kořeny stromu *Xylopia staudtii* z čeledi láhevnikovitých v mokřadech tropické Afriky. Foto J. Jeník

